

YAZMA!

OYNAMA!

KONUŞMA!

**KÜLTÜR VE SANATA UYGULANAN
BASKI VE SANSÜR RAPORU
2015**

Sunuş

Bilindiği gibi CHP olarak kültür-sanat alanında yaşanan sorunları ve gelişmeleri daha yakından takip etmek ve bu alanın sorunlarına sağlıklı çözümler üretmek amacıyla 2014 yılında “CHP Kültür ve Sanat Platformu”nu oluşturduk.

Platform, kurulduğu günden bu yana çalışmalarını kültür-sanat çevreleriyle işbirliği içerisinde yürütmektedir. Bu çerçevede başta TÜSAK (Türkiye Sanat Kurumu) taslağı olmak üzere kültür-sanat alanının temel sorunları konusunda sempozyumlar düzenlendi. Bu çalışmalar yazılı olarak kamuoyu ile paylaşıldı. Platformun bir başka çalışması da, 2015 Seçim Bildirgemizin kültür-sanat örgütleri temsilcileri ile yaptığımız toplantılardaki talepleri ve önerileri esas alınarak hazırlanmasıydı.

Platform ayrıca, kültür-sanat alanına uygulanan hukuksuzlukları, baskıları, sansürü aylık ve yıllık raporlar halinde kamuoyu ile paylaşmaktadır. 2014 Raporu’nda da belirttiğimiz gibi, AKP Hükümeti’nin otoriter yönetimi ve ifade özgürlüğünü yok sayan anlayışı kültür-sanat alanına baskı ve sansür olarak yansımaktadır.

Ekte sunduğumuz raporda da görüldüğü gibi, sanata baskı ve sansür uygulamaları 2015 yılında da devam etti. AKP Hükümeti, çağdaş ve özgür sanata adeta savaş açmış durumda. Yasakçı uygulamalar AKP’li yerel yönetimler ve illerdeki bakanlıklara bağlı kurumlar eliyle tüm ülkeye yayılmış bulunuyor.

CHP olarak; kültürel ve sanatsal etkinliklere uygulanan sansür ve baskılarla, bakanlık bünyesindeki sanat kurumlarının ve AKM gibi kültür-sanat merkezlerin yok edilmek istenmesiyle mücadeleyi bir görev biliyoruz.

Çünkü kültürel-sanatsal gelişme bir ülkedeki demokrasinin ve insani gelişmenin temel göstergelerinden biridir.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da, ifade özgürlüğü, özgür ve özgür sanat için yürüttüğümüz mücadeleyi, kültür-sanat alanındaki sivil toplum örgütleriyle ve sanatçılarla işbirliği ve dayanışma içerisinde sürdürmekte kararlıyız.

Ercan Karakaş
CHP Genel Başkan Yardımcısı

**CHP KÜLTÜR VE SANAT PLATFORMU'NUN
2015 YILI KÜLTÜR VE SANATA UYGULANAN
BASKI VE SANSÜR RAPORU**
(6 OCAK 2016)

YAZMA! OYNAMA! KONUŞMA!

OCAK

1. Suudi Arabistan Kralı'nın ölümü Devlet ve Şehir Tiyatroları'nda perde kapattı

Suudi Arabistan Kralı Abdullah bin Abdulaziz el-Suud'un ölümü üzerine ilan edilen bir günlük milli yas nedeniyle, Devlet Tiyatroları da bir günlüğüne perdelerini kapattı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda (İBBŞT) Genel Sanat Yönetmeni Erhan Yazıcıoğlu, Başbakanlıktan gelen emir nedeniyle oyunları iptal ettiklerini belirterek "Emir demiri keser" dedi.

2. Emek Sineması yıkımına yürütmeyi durdurma kararı uygulanmıyor

8 Ocak 2015'te İstanbul Bölge İdare Mahkemesi, Emek Sineması'nı yıkan proje hakkında "kamu yararı olmadığı ve hukuka uygunluk bulunmadığı, tarihi ve kültürel yapılara telafisi güç ve hatta imkansız zararlara yol açacağı" gerekçesiyle yürütmeyi durdurma kararını açıklamasına karşın, inşaatı yapan firma "Kamer İnşaat" çalışmalarına devam etmekte. AKP'li Beyoğlu Belediyesi de söz konusu inşaatı halen mühürlemedi.

3. Antalya Büyükşehir Belediyesi 17 yıllık Altın Portakal Şiir Ödülü Törenini iptal etti

AKP'li Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Antalya Kültür Sanat Vakfı (AKSAV) işbirliğiyle 17 yıldır verilen Altın Portakal Şiir Ödülü Töreni, belediyenin AKSAV'a destek vermemesi nedeniyle bu sene gerçekleştirilemedi.

4. Charlie Hebdo dayanışması Cumhuriyet Gazetesi'ni toplattı

Charlie Hebdo dergisiyle dayanışma için ek olarak derginin bir bölümünü yayınlayan Cumhuriyet Gazetesi'nin dağıtımını, elinde hiç bir yasal dayanak ve karar yokken polis tarafından engellendi; gazetelerin bulunduğu kamyonların önü kesildi, araçlarda arama yapıldı.

5. Başbakan Davutoğlu, Cumhuriyet gazetesini hedef gösterdi

Başbakan Davutoğlu, Ankara Esenboğa Havalimanı'nda düzenlediği basın toplantısında, Cumhuriyet gazetesinin Paris'te terörist saldırıya uğrayan Charlie Hebdo ile dayanışma amacıyla seçki yayımlaması üzerine, "Bu basın özgürlüğü değildir, basın özgürlüğü ile hakaret etme alçaklığımı yan yana koyamayız" sözleri ile gazeteyi ve yazarlarını hedef gösterdi.

6. 94 gazetecinin sürekli basın kartlarına iptal

Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü (BYEGM), mesleklerinde 20 yılı dolduran ve sürekli basın kartı alma hakkı kazanan 94 gazetecinin kartlarını gerekçe göstermeden engelledi. Bir süredir kartlarını alamadıkları için kuruma başvuran, aralarında tanınmış medya yöneticileri, yazar ve televizyoncuların da olduğu değişik basın kuruluşlarından gazetecilere “Sürekli nitelikte basın kartı başvurularına ilişkin kararların onaylanmaması uygun görülmüştür” açıklamasıyla yetinen kurum, başvuruların neden reddedildiğine dair bir açıklama yapmadı.

7. RTÜK'ten MİT araçların durdurulması haberine yayın yasağı

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Adana 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin, Hatay'ın Kırıkhan ilçesi ve Adana'da MİT'e ait araçların durdurulması ve aranması olayıyla ilgili yazılı, görsel ve internet medyasında her türlü yayının yapılmasının yasaklanmasına karar verdiğini açıkladı.

ŞUBAT

1. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, ihaleyi sonuçlandıramadığından bütün kültürel etkinlikleri iptal etti

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Kültür Müdürlüğü tarafından geçen aralık ayında çıkılan ihale sonuçlandıramadığı için bütün kültürel etkinlikler iptal edildi. Birçok sanatçı, turne programlarını yıllık yaptığından, yurtdışından gelecek sanatçıların etkinlik tarihlerinin değiştirilmesinin sorun yaratacağı bilinmesine karşın, ertelemeye gidilmesi ve genelde kültürel etkinliklerin diğer belediye hizmetleri gibi ihaleyle yapılması tartışma yarattı.

2. RTÜK'ten Emmy ödüllü filme ceza

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Movimax Premier kanalında '+18' işareti bulunan ve saat 01.00'den sonra yayınlanan Emmy ödüllü 'The Normal Heart' filmi için 13 bin 600 lira para cezası verdi.

3. RTÜK'ten bir ceza da çizgi filme

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Planet Çocuk kanalında yayımlanan “Titeuf” adlı çizgi filmde geçen “seks, sperm, hamilelik, yumurtlama” gibi kelimelerin, çocukların ahlaki gelişimine zararlı olduğu gerekçesiyle kanalı cezalandırdı.

4. “Çoktan seçmeli” sergiye saldırı

Tophane'deki Daire Sanat Galerisi'nde gerçekleşen 'Çoktan Seçmeli' adlı serginin açılışına saldırı düzenlendi. Saldırgan grup sanatçıları “Sizi burada yaşatmayacağız” diyerek tehdit etti.

5. AKM'nin teknik aksamı hurdacılarda

Polis karakoluna dönüştürülen İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nin (AKM) içindeki pek çok önemli teknik aksam ve diğer eşyanın ikinci elcilerde, hurdacılarda satıldığı

ortaya çıktı. 7 yıldır kapalı olan AKM, bugün içi boş, camları kırık ve atıl bir halde hâlâ onarılmayı bekliyor.

6. Başbakana hakaret gerekçesiyle gözaltı

Sanatçı Haldun Açıksözlü, stand-up oyununda Başbakan Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle aldığı 6.000 TL para cezasını ödemediği için gözaltına alındı. Sanatçı, parayı ödeyince serbest bırakıldı.

7. Cumhurbaşkanı eleştirenin söyleşisine iptal gelir

Bir konuşmasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı eleştirdiği için yazar Murat Menteş'in etkinliği Üsküdar Belediyesi tarafından engellendi. Erdoğan'ı eleştirdiği konuşmasının görüntüleri internette yayılan Menteş'in Üsküdar Kitap Fuarı kapsamındaki imza günü ve söyleşisi iptal edildi.

MART

1. Nü tablolara Yeni Akit kapatması

Çukurova Üniversitesi'nin kütüphanesinde bulunan nü tablolar, Yeni Akit isimli gazetenin yaptığı haber sonucunda kaldırıldı. Üniversite, yaptığı açıklamada talimatın rektörlükten geldiğini ve tabloların eskidikleri için kaldırıldıklarını savundu.

2. Kurban Bayramı tweetine 1 yıl hapis

Sanatçı ve hayvan hakları savunucusu Leman Sam'a 1 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Davanın sebebi Sam'ın geçtiğimiz Kurban Bayramı'nda attığı bir tweet. Tweette Sam, "Benim için İŞİD ile, bıçağını masum bir hayvanın boğazına dayayan aynı duygudadır" yazmıştı. Leman Sam'a, bu tweetinden sonra Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç "zavallı" demiş, bunun üzerine de "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılamaktan dava açılmıştı.

3. Grup Yorum'a stadyum engeli

Kuruluşunun 30. yılını kutlayacak olan Grup Yorum'a mekan engeli çıkartıldı. Bir stadyum konseriyle 30. yılını kutlayacak olan Grup Yorum'a İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Elazığ'da uygun stadyum bulunamadı ve talepleri çeşitli gerekçelerle reddedildi.

4. İki tutam saça dekan sansürü

İstanbul Üniversitesi'nde gösterimi yapılacak olan "İki tutam saç: Dersim'in Kayıp Kızları" adlı belgesel, İletişim Fakültesi Dekanı Nilüfer Sezer tarafından engellendi. Gösterimi yapacak olan İletişim Sanatları Kulübü'ne ise "Böyle bir filmin İletişim Fakültesi'nde gösterilemeyeceği" gerekçesi sunuldu.

5. MHP saldırıyor Bakanlık seyrediyor

İstanbul Piramid Sanat'taki "Çırlıçiplak" adlı sergisi MHP Beyoğlu İlçe Teşkilatı tarafından hedef alındı. MHP İlçe Teşkilatı yaptığı açıklamada "Bunun sanat değil pornografi olduğunu" söyleyerek olası bir fiziki saldırıya kapıyı açtı. Kültür ve Turizm Bakanlığı sanatın hedef alınmasına seyirci kaldı.

6. AKP'ye geçen Antalya, en büyük payı kaptı

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın şubat ayı sonunda yayımladığı, "2014 Yılında Yapılan Yardımlar" listesinde, en büyük payı 51. Antalya Altın Portakal Film Festivali'ne ayırdığı görüldü. Bakanlık, Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı "Anset Özel Sağlık ve Eğitim, Kültür, İnşaat Şirketi" aracılığıyla, festivale iki seferde 1 milyon 550 bin TL aktardı. Oysa 2013'te 50. yılını kutlayan festivale herhangi bir maddi destekte bulunulmamıştı. Antalya Büyükşehir Belediyesi, son yerel seçimlerde, CHP'den AKP'ye geçmişti. (Burada festivale yardım edilmesine itiraz edilmiyor. AKP'nin belediyeler arasındaki yaptığı ayrımcılık dile getiriliyor.)

7. Üniversitenin sanat tarihi kulübüne sanat sansürü

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Kulübü "Sanat Tarihi Merceğinden Güzellik Tarihi" başlıklı bir panel düzenledi. Paneli duyurmak amacıyla hazırlanan afişte, 16'ncı yüzyılın önemli sanatçılarından Tiziano Vecellio'nun "Amor sacro e Amor profano" (Kutsal aşk ve beşeri aşk) adlı resmi kullanıldı. Fakat bu tablo yönetim tarafından "açık saçık" bulundu ve izin verilmesi için sansür uygulanması gerektiği Kulübe belirtildi. Sanat Tarihi Kulübü de bunun üzerine "sansür tasarımı" konulu bir toplantı gerçekleştirdi.

8. Penguen mizah dergisine mizah cezası

Bundan 10 yıl önce "Tayyipler Alemi" konulu karikatür kapağı nedeniyle tazminatla yargılanan haftalık Penguen mizah dergisi, yine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın açtığı ceza davasıyla karşı karşıya bulunuyor.

Haftalık mizah dergisinin 21 Ağustos 2014 tarihli kapağında henüz Cumhurbaşkanı seçilen Erdoğan'a hakaret edildiği iddiasıyla karikatüristler Bahadır Baruter ve Özer Aydoğan hakkında Ceza Kanunu'nun 125/3 maddesi uyarınca 2 yıl 4 aya kadar hapis istemiyle dava açıldı. Şikayetçi Cem S. dilekçesinde "Derginin son kapağında Sn. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a hitaben karşısındaki kişi amiyane parmaklarıyla top işareti yapmıştır" dedi.

9. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi yıkılıyor

Kütüphaneyi yıkacak projeye 4 No'lu Kurul'dan onay çıktı. Mimarlar Odası'nın binanın "modern mimarlık mirası örneği" olması nedeniyle yaptığı tescil başvurusu reddedildi. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nin projesi, 1964 yılında düzenlenen ulusal yarışma ile mimar Şandor Hadi ve Hüseyin Başçetinçelik tarafından tasarlandı. 1970'te yapımına başlanan bina, 1985 yılında tamamlanarak hizmet vermeye başlamıştı.

NİSAN

1. İstanbul Film Festivali'ne Bakur gölgesi düştü

34. Uluslararası İstanbul Film Festivali'ne katılacak tüm filmlerden 'Kayıt- tescil ve Eser İşletme Belgesi' istenmesi üzerine, festivalde gösterilmesi planlanan "Kuzey / Bakur" belgeseli gösterimden kaldırıldı; diğer belgeseller ve tüm jüriler de festivalden çekilince, ulusal ve uluslararası yarışmalar iptal oldu; pek çok film gösterilemedi.

2. Belgeseller Ankara'da da iptal

Yıllardır uygulanmayan bu yönetmelik hükmünün diğer festivallere de hatırlatılması üzerine, Dünya Kitle İletişimi Araştırma Vakfı'nca 26.'sı düzenlenen Ankara Uluslararası Film Festivali'nde 16 filmin yarışacağı Belgesel Film Yarışması ve 31 filmin yarışacağı Kısa Film Yarışması festival yönetimince iptal edildi. Ardından, diğer festivaller de belgesel ve kısa film yarışmalarını iptal etmek durumunda kaldı.

3. “Haram parayı heykele yatırmam” sözüne suç duyurusu

Heykeltraş Mehmet Aksoy, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ‘Ucube’ sözünden ötürü tazminata mahkûm edilmesinin ardından, “Haram parayı heykele yatırmam” dedi. Erdoğan, bu söz için de suç duyurusunda bulundu. Erdoğan 2011’de Kars’ta düzenlediği mitingde, İnsanlık Anıtı’na “ucube” demiş ve ardından anıt vinçle kaldırılmıştı. Aksoy ‘un açtığı davada Erdoğan,10 bin TL manevi tazminat ödemeye mahkum olmuştu.

4. Kültür Bakanından hakaret davası

Sahne sanatları eleştirmeni Üstün Akmen’e bir köşe yazısında “hakaret ettiği” gerekçesiyle 10 bin TL’lik manevi tazminat davası açan Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, Akmen’e bu kez de 50 bin liralık bir dava açtı.

Akmen, 29 Ekim tarihli “TÜSAK Yasa Tasarısı, Meclis’e Varmadan Ortadan Kaldırılmalı” başlıklı yazısında “Sanatçılara eşi menendi görülmemiş işkence”, “kültürsüz kültür bakanı” gibi ifadeler kullanmış, bunun üzerine Bakan Çelik 10 bin TL’lik tazminat dava açmıştı.

5. RTÜK’ten dizilere bira cezası

RTÜK, “Kara Kutu” dizisinde bir bira markasının ürününün yerleştirildiği gerekçesiyle diziyi yayınlayan Kanal D’ye 700 bin lira ceza kesti. Raporda, “Dizide, alkolün ‘gündelik hayatın bir parçası’, ‘gündelik hayatın sıkıntılarını hafifletici ve başa çıkmayı kolaylaştırıcı’ olduğu şeklindeki mesajların izleyicilere verilmeye çalışıldığı görülmektedir” ifadeleri yer aldı.

Kurul “Öyle Bir Geçer Zaman ki” dizisindeki öpüşme sahnesi sebebiyle de Kanal D’ye iki defa ceza kesmiş, kanal toplam 859 bin 486 TL para cezası ödemek zorunda kalmıştı.

6. Bağımsız Türkiye konserine yasak ve gözaltı

Grup Yorum’un 12 Nisan Cumartesi günü Bakırköy Halk Pazarı’nda yapmayı planladığı “Bağımsız Türkiye” adlı konser önce Valilikçe, ardından mahkemece engellendi.

İstanbul Valiliği’nin konseri yasaklamasının ardından, Grup Yorum avukatları aracılığıyla İstanbul 9. İdare Mahkemesine yürütmeyi durdurma davası açtı. Dava dilekçesinde, yasak kararının kanuna aykırı olduğu, mahkemenin acilen karar vermesi gerektiği belirtildi. İstanbul 9. İdare Mahkemesi başvuruya ilgili kararını, Valiliğin savunmasını aldıktan sonra vereceğini belirtti.

Kararı “hukuksuzluk” olarak niteleyen Grup Yorum üyelerinden Ezgi Dilan Balcı ve Ali Aracı Cumhurbaşkanlığı Sarayı önünde eylem yapmak isterken gözaltına alındı. Eylemi takip eden Gözde Çağrı isimli muhabir de gözaltına alındı.

7. On bir sanatçıya Berkin Elvan soruşturması

Gezi olaylarında yaralandıktan 9 ay sonra hayatını yitiren Berkin Elvan için, ‘Sanat Meclisi’, ‘Berkin için 11 Mart’ta hayatı durdur’ sloganı ile bir video klip hazırladı. Bu klipte yer alan 11 sanatçı hakkında yapılan şikayet üzerine, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Bürosu klibi inceledi. İncelemenin ardından, sanatçılar (Mustafa Altıoklar, Zuhal Olcay, Cahit Berkay, Levent Üzümcü, Hüseyin Turan, Grup Yorum üyeleri, Sinan Tuzcu, Bülent Emrah Parlak, Efkân Şeşen, Tayfun Talipoğlu, Tarık Akan ve Şevval Sam) hakkında “suç işlemeye alenen tahrik” suçundan soruşturma başlatıldı.

İfade vermek üzere İstanbul Adliyesi’ne giden sanatçılar, kendilerine hakaret edildiği ve hedef gösterildikleri gerekçesiyle bazı yayın organlarından şikayetçi oldular.

8. Fazıl Say’a yasak büyükelçilikten

Muhafız tavrı nedeniyle pek çok kez AKP hükümetinin sansürüne hedef olan, dünyaca ünlü müzisyenimiz Fazıl Say’ın "İstanbul Senfonisi" adlı eserinin Katar’da bir konserde yorumlanması, Türkiye’nin Katar Büyükelçiliği tarafından engellendi.

9. Devlet Opera ve Balesi’nde telif skandalı

Devlet Opera ve Balesi (DOB) Genel Müdürlüğü’nce provaları yapılmış, kostüm ve dekorları tamamlanmış 4 eser ‘telif sıkıntısı’ gerekçesiyle programdan kaldırılırken, Genel Müdür Yardımcısı Cumhur Böler’in eşi İpek Mutaf Böler’in “Ninniler Günü, Kırmızı Pabuçlu Kız ve Sihirli Müzik” adlı eserinin sahnelenerek, telif ödenmesine karar verildi.

10. Devlet Opera ve Balesi müdürüne tescilli makam odası

Devlet Opera ve Balesi (DOB) Genel Müdürü Selman Ada, Cumhuriyet dönemi mimarisinin Ankara’daki en güzel örneklerinden biri kabul edilen ve 1933-1934 yıllarında inşa edilen tescilli Ankara Opera binasına, Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu’nun onayı olmadan ‘makam odası’ yaptırdı.

11. “Carmina Burana” kantatına aşk ve içki yasağı

Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, metninde içki, aşk ve seksten söz edilen “CARMİNA BURANA”adlı kantatın İzmir Devlet Senfoni Orkestrası programından çıkartılmasını istedi.

MAYIS

1. Sanatçı Sarkis’in kataloğundaki Rakel Dink yazısına Bakanlık engeli

Sanatçı Sarkis’in 56. Venedik Bienali’nde yer alan ‘Nefes’ isimli eseri için hazırlanan katalogta yer alan Rakel Dink’in kaleme aldığı metin nedeniyle, Dışişleri ve Kültür ve Turizm Bakanlıkları ile serginin düzenleyicileri tarafından katalogun dağıtımını engellendi.

2. Antalya’da Fazıl Say’ın ‘Nazım Oratoryosu’na gerekçesiz iptal

Antalya Devlet Senfoni Orkestrası’na yorumlanacak olan, Fazıl Say’ın ‘Nazım Oratoryosu’, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü’nün telefon emriyle, gerekçe belirtilmeden programından çıkarıldı. Devlet Çok Sesli Korosu da yaptığı bir açıklama ile bundan sonra koroda Fazıl Say ile birlikte çalışmama kararı aldığını duyurdu.

3. Levent Üzümcü'ye disiplin baskısı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Şehir Tiyatroları (İBŞT) oyuncularından Levent Üzümcü hakkında soruşturma açtı. Üzümcü, politik görüşü, 2013 Sosyalist Enternasyonal'de yaptığı konuşma, basına verdiği demeçler, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlar nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yüksek Disiplin Kurulu'na gönderilerek, İBŞT'den ihracı ve memurluk haklarının feshi istendi.

4. Edirne'de Can Yücel sokağa atıldı

Edirne Valiliği, Tiyatro Kumpanya'nın, ünlü şair Can Yücel'in şiirlerinden oluşturulan "Can" adlı oyununun Edirne'de sahnelenmesini yasakladı. Oyun, daha sonra sokakta sergilendi.

5. Bir festival yaşağı da Eskişehir Film Festivali'nden

Eskişehir Film Festivali'nde gösterilmesi planlanan "O.H.A: Oflu Hoca'yı Aramak" filmi festival programından çıkarıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı, gerekçe olarak filmin eser işletme belgesine sahip olmamasını gösterdi. Filmin, geçen ay Ankara Film Festivali'ndeki gösterimine, Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürünün SMS mesajı ile izin verilmiş; daha sonra Genel Müdür görevden alınmıştı.

6. Mahkum mektubundaki karikatüre sansür

Sincan 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nden, CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba'ya bir mahkum tarafından gönderilen, içinde karikatürlerin de bulunduğu iki sayfalık mektuba, cezaevi idaresince ilginç bir sansür uygulandı. Karikatürlerin, İnfaz Hakimliği'nce "Çizimlerde Cumhurbaşkanı'nın ve resmi kurum binalarının resimlerinin kullanıldığı ve bu çizimlerin kişi ve kurumları küçük düşürücü olduğu, alaya aldığı" gerekçesiyle verilen kararla bu bölüm sansürlendi ve mektuptan çıkartıldı.

7. Çanakkale'de ilkokul öğrencilerinin sergi gezmesi de yasak

Bu yıl "Arkadaşım Bienal" temasıyla 2. si düzenlenen "Çanakkale Çocuk Bienali"ndeki Berkin Elvan ile ilgili bir çalışma nedeniyle, ilkokul öğrencilerinin sergiyi gezmeleri, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yasaklandı.

8. Harbiye Açık hava'da FKF konserine yer yok

Harbiye Açık hava Tiyatrosu yönetimi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden gelen emir doğrultusunda, Fikir Kulüpleri Federasyonu'nun düzenleyeceği "Büyük Gençlik Buluşması" konseri için salon tahsisini iptal ederek, konseri yaptırmadı.

9. Tabiat Tarihi Müzesi'nde insan evrimine engel

Maden Tetkik Arama (MTA) Enstitüsü Tabiat Tarihi Müzesi'ndeki müze tanıtımında "insan evrimi" ile ilgili bölüm sansürlenerek, ziyaretçilerin bölümü gezmeleri engellendi.

10. Ege Üniversitesinde belgesel gösterimi yasak

Ege Üniversitesi Rektörlüğü, Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Çalışmaları Topluluğu tarafından 8.si düzenlenen 'Ege Belgesel Film Günleri'nin kampüs içindeki gösterimlerini yasakladı.

11. Soner Yalçın kitabına Bilal Erdoğan cezası

Gazeteci Soner Yalçın, “Kayıp Sicil – Erdoğan’ın Çalınan Dosyası” kitabında Bilal Erdoğan’a hakaret ettiği iddiasıyla yargılandığı davada 1740 TL adli para cezasına çarptırıldı.

12. Rumelihisarı Sahnesi’ne mescit

Tiyatro ve sinema oyuncusu Defne Halman, 20. Sadri Alışık Oyunculuk Ödülleri töreninde yaptığı konuşmada “Rumelihisarı Sahnesine mescit yapılmasına izin vermeyelim” dediği için Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan tarafından hedef alındı. Erdoğan “Sanatçı olduğu iddiasındaki birileri çıkıyor; ‘Biz buraya mescit yaptırmayız’ diyor. Siz kimin bağından kimi kovuyorsunuz ?” dedi.

13. Çocuk kanalına çizgi film yasağı

TRT Çocuk televizyonunda “Pepee” isimli çizgi film, bazı diyalogları sakıncalı bulunduğu için yayından kaldırıldı. Sansür ve baskı, çocuk kanallarına da sıçradı.

14. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nda yandaşa çift maaş kıyağı

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın önemli görevlerindeki pek çok kişinin hukuksuz olarak “geçici görevlendirme” yoluyla pasifize edildiği ve bu görevlere bakana yakın olan birilerinin atanarak, aynı makam için iki maaş ödendiği ortaya çıktı.

HAZİRAN

1. Heykeltraş Mehmet Aksoy’un “haram para” ifadesine hapis istemi

Heykeltraş Mehmet Aksoy, kendisine yönelik yeni bir suç duyurusu nedeniyle savcılıkta ifade verdi. Kars’ta yaptığı “İnsanlık Anıtı” heykeli, Tayyip Erdoğan tarafından ‘ucube’ olarak nitelendirilen ve bu nedenle 10 bin lira tazminat kazanan Mehmet Aksoy, davayı kazandıktan sonra verdiği röportajda, “Kazandığınız parayla yeni heykeller yapacak mısınız?” sorusuna “Haram parayı heykele yatırmam” cevabını vermiş ve bu nedenle Erdoğan’ın avukatları Mehmet Aksoy hakkında İstanbul Cumhuriyet Savcılığı’na suç duyurusunda bulunmuştu. Savcılık, hazırladığı iddianamede Erdoğan’a hakaret ettiği gerekçesiyle Aksoy’un 4 yıl 8 aya kadar hapsini istedi. Aksoy savcılığa verdiği ifadede, “Bu, herhangi bir emek ve ter karşılığı kazanılan bir para olmadığı için bu tabiri kullandım. Suçlamaları kabul etmiyorum” dedi.

2. Ahmet Şık hakkında “Paralel Yürüdük Biz Bu Yollarda” davası

Fethullah Gülen’le ilgili yayınlanmamış kitabından ötürü hapis yatan gazeteci Ahmet Şık hakkında, ‘Paralel Yürüdük Biz Bu Yollarda’ kitabı nedeniyle 32 aya kadar hapis istemiyle dava açıldı. Eski Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım’ın şikayetiyle açılan davada Şık, kitabında Yıldırım’a hakaret ettiği gerekçesiyle yargılanacak.

3. Kars Belediye Başkanı, Ermeni asıllı piyaniste nefret kustu

Kars Belediye Başkanı Murtaza Karaçanta, Ermeni asıllı Caz piyanisti Tigran Hamasyan’ın Ani Harabeleri’nde verdiği konsere nefret söylemi içeren ifadelerle tepki gösterdi. Konserle ilgili basın toplantısı yapan Kars Ülkü Ocakları Başkanı Tolga Adıgüzel de, “Satılmış hainler sabrımızı mı zorlamak istiyor? Yoksa bizler de Kars caddelerinde Ermeni avına mı çıkalım?” dedi.

4. Grup Yorum yasağını protestoya hapis istemiyle dava

Grup Yorum'un Nisan ayında yapacağı "Bağımsız Türkiye" konserinin "kamu güvenliği" gerekçe gösterilerek İstanbul Valiliği tarafından yasaklanmasını protesto ettikleri için 54 kişi gözaltına alınmıştı. Bu kişilerin 47'si hakkında 10 Haziran'da iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.

5. Grup Yorum'a Ankara'da yasak

Grup Yorum'un 4 Temmuz Cumartesi günü Ankara'da Sıhhiye Meydanı'nda düzenleyeceği 30. Yıl konseri Ankara Valiliği tarafından yasaklandı. Valilik kararında, "Konserin toplumun bazı kesimleri tarafından tepki toplayabileceği için uygun görülmediği" gerekçesi ileri sürüldü.

6. Grup Yorum konserine Emniyet'ten "konsere gitmeyin" pankartı

Grup Yorum'un 30. yıl kapsamındaki İstanbul konseri de Valilik tarafından yasaklandı. Grup Yorum avukatlarının İdari Mahkemeye yaptıkları başvuru sonucu, mahkeme 'Yürütmeyi Durdurma' kararı verdi ve konser 28 Haziran'da Bakırköy'de gerçekleşti. Mahkeme kararına rağmen Emniyet, "konsere gitmeyin" pankartları ile konseri engellemeye çalıştı.

7. LGBT konserine sağ basında linç kampanyası

LGBTİ "Onur Haftası" kapsamında gerçekleştirilecek etkinlikler ve bu kapsamda düzenlenmesi planlanan Boston Gay Men's Chorus (Boston Eşcinsel Erkek Korosu) konseri, Vahdet, Yeni Akit, Yeni Şafak gibi gazeteler tarafından 'Sapıklık kol geziyor', 'Eşcinselliği yayma misyonlu orkestra Türkiye'ye geliyor' gibi ifadelerle karalanmaya çalışıldı. Yeni Şafak gazetesi köşe yazarı Hayrettin Karaman, eşcinselliğin 'ahlaksızlık' olduğunu savundu. "Eşcinseller namuslu ve onurlu insanların aralarına katılamazlar, yaptıkları tiksinti ile karşılır" dedi. Bu ve benzeri baskılar yüzünden, Zorlu PSM'de yapılacak olan konser, mekan yönetimince iptal edildi. Boston Gay Men's Chorus konseri, 27 Haziran'da Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüsü'nde gerçekleşti. Konser öncesi, Madır Öktili'nin sergileyeceği performans ise, üniversitenin isteği üzerine programdan çıkartıldı.

8. Fatih'te yıkık binadaki duvar resmine saldırı

Fransız fotoğrafçı ve sokak sanatçısı JR'ın, "Şehrin Kırışıklıkları" (Wrinkles of the City) projesi kapsamında, Mayıs ayından bu yana Balat'taki yıkık bir binanın duvarında gerçekleştirdiği duvar resmi boya ile kapatıldı. Fatih Belediyesi, suçlamaları kabul etmedi ve saldırıyı kimin yaptığı karanlıkta kaldı.

9. Kültür Bakanından tiyatro sanatçılarına yeni davalar

Kültür Bakanı'nın sanatçılara açtığı "hakaret davaları" sürüyor. Tiyatro Sanatçısı ve Sanatçılar Girişimi Sözcüsü Orhan Aydın ve Tiyatro Eleştirmeni Üstün Akmen, Bakanın kendileri hakkında açtığı yeni davalar için ifade verdiler.

10. Aziz Nesin sergisine saldırı

Aziz Nesin'in doğumunun 100. yılı nedeniyle, Nesin Vakfı'nın İstanbul'da Tütün Deposu'nda düzenlediği "Ömrüne Sıgmayan Adam: Aziz Nesin 1915-2015" sergisinin afişine boyalı bir saldırı gerçekleşti. Failler yakalanamadı.

11. LGBT yürüyüşüne müdahale

23. kez düzenlenen ve çeşitli sanatsal etkinlikler ve “Normal” teması ile bir sergi içeren LBGTI Onur Haftası yürüyüşüne tazyikli su ve boyalı mermi ile müdahale edildi.

TEMMUZ

1. Notre Dame de Sion edebiyat öğretmenini işten çıkardı

Notre Dame de Sion Lisesi'nde 17 yıldır çalışan sözleşmeli edebiyat öğretmeni Melike Koçak, öğrencilerin çıkardığı fanzinde yer alan kelimeler nedeniyle kovuldu. Okul yönetimi, “Tavuskuşu” adlı fanzinin kadın cinayetlerini konu alan Mayıs sayısının içeriğini uygun görmedi, öğrencileri “yönlendirmekle” suçladığı öğretmeni işten çıkardı.

2. Tiyatro oyununa "örgüt propagandası" soruşturması

İzmir Şakran 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mehmet Ali Yaşa'nın Roboski katliamına ilişkin yazdığı –kitap olarak da yayımlanan- “Sorgulen Şeve” oyunu, sahneye konulamadan, örgüt propagandası gerekçesiyle savcılık soruşturmasına uğradı.

3. Tek bir gecede sanatçı yaptılar

Kendisini Mersin DOB Genel Müzik Direktörü olarak atayan Selman Ada, kurumda bir ‘usulsüz’ atamaya daha imza attı.

Eski Genel Müdür Rengim Gökmen'in davayı kazanmasının ardından geçen günlerde kendisini apar topar Mersin Devlet Opera ve Balesi (DOB) Genel Müzik Direktörü olarak atayan DOB Genel Müdür Vekili Selman Ada, 45 yıllık kurumda bir ‘ilk’e daha imza attı. Ada, teknik kurulca bir sınav yapılmaksızın, “sanatkâr memur” statüsünde yer alan DOB Sanat Teknik Müdürlüğü'ne, “uzman memur” statüsünde bulunan Özgür Usta'yı atadı.

Tartışmalı atama: Eski DOB Genel Müdürü Rengim Gökmen, geçen yıl 7. Uluslararası Bodrum Bale Festivali için gittiği Bodrum'dan apar topar Ankara'ya çağrılarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca hem vekaleten yürüttüğü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) Müzik Direktörlüğü, hem de DOB Genel Müdürlüğü görevinden alınmıştı. Gökmen de bunun üzerine bakanlık aleyhine “her iki görevden almanın usulsüz” olduğu gerekçesiyle dava açmış ve davayı kazanmıştı.

4. Çin Flarmoni Orkestrası'nın Türkiye'deki konseri iptal edildi

Çin'de Uygur Türklerine yönelik uygulamaları gerekçe gösteren bazı grupların tehditleri konser iptaline vardı. Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nde 16 Ağustos'ta yapılması beklenen 130 kişilik Çin Filarmoni Orkestrası konseri iptal edildi. Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nde “2015 İpek Yolu Turu” kapsamında 16 Ağustos tarihinde izleyiciyle buluşması planlanan Çin Filarmoni Orkestrası İstanbul turnesi iptal oldu.

5. Nâzım Hikmet Vakfı polis zoruyla tahliye edildi

Geçtiğimiz ay Beyoğlu'nda Nâzım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı'nın da kiracısı olduğu 116 yıllık Hrisovergi Apartmanı'nın sahibi Balıklı Rum Hastanesi Vakfı'nın binanın boşaltılması için gönderdiği ihtarin ardından polis, vakfın tahliyesine başladı.

Beyoğlu Kent Savunması, Twitter hesabından yaptığı çağrıda, Sıraselviler Caddesi'nde bulunan vakfın tahliyesinin engellenmesi için destek isterken, polisin içeri girmek isteyenlere izin vermediğini söyledi.

Nâzım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı'na gönderilen ihtarnamede, binanın tadilat amaçlı boşaltılması istense de, Azade Nisa Turizm İnşaat Gayrimenkul Yatırım Ltd. şirketiyle yapılan sözleşme, Hrisovergi Apartmanı'nın otel-alışveriş merkezi yapımı için yeniden inşası ve tadilatını öngörüyor.

6. Munzur Festivali IŞİD tehdidi nedeniyle iptal edildi

Dersim'de 1999 yılından bu yana gerçekleştirilen Munzur Kültür ve Doğa Festivali, IŞİD saldırısı ihtimali nedeniyle iptal edildi.

1999 yılından beri düzenlenen Munzur Kültür ve Doğa Festivali, festivale IŞİD saldırısı olabileceği yönündeki istihbarat nedeniyle iptal edildi. Askeri yetkililer ve istihbarat görevlilerin konuyla ilgili belediyeyi bilgilendirdiği, iptal kararının bu görüşmeden sonra alındığı bildirildi.

Festival, bu yıl 7-9 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilecekti.

AĞUSTOS

1. Müzisyene beş eylemden dava

Müzisyen Şenol Akdağ hakkında, 2013- 2015 yılları arasında beş farklı eyleme katıldığı gerekçesiyle dava açıldı. Akdağ'ın katılmakla suçlandığı eylemler arasında; İç Güvenlik Yasası protestoları, Berkin Elvan ve Gazi Katliamı anmaları, Gezi direnişi eylemleri ve dernek etkinlikleri bulunuyor. Akdağ, 'terör örgütü' propagandası yapmakla suçlanıyor.

2. Levent Üzümcü Şehir tiyatrolarından ihraç edildi

Tiyatro oyuncusu Levent Üzümcü, İstanbul Şehir Tiyatroları'ndan ihraç edildi. İhraç kararının gerekçeleri arasında, Üzümcü'nün politik görüşü, 2013 yılında Sosyalist Enternasyonal'de yaptığı konuşma, basına verdiği demeçler ve sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlar gösterildi. Üzümcü, kararın siyasi olduğunu belirtti ve hukuki süreç başlatacağını söyledi. Oyuncu arkadaşları da basın açıklaması yaparak Üzümcü'ye destek oldu.

3. Karikatüriste Cumhurbaşkanı hakaret soruşturması

Cumhuriyet gazetesi çizeri Musa Kart hakkında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şikâyeti üzerine, 4 Ağustos 2015 tarihli "Gemisini yürüten kaptan" karikatürü nedeniyle soruşturma başlatıldı.

Erdoğan'ın avukatı Ahmet Özel, şikayet dilekçesinde, karikatürde cumhurbaşkanının 'hırsız' olduğunu çağrıştıracak şekilde "gemisini yürüten kaptan" şeklinde bir ifade kullanılarak müvekkilinin kişilik haklarının ihlal edildiğini savundu.

Kart ise savcılığa verdiği ifadesinde, "Cumhurbaşkanı, artık önüne gelen karikatürlerime bakmadan, anlamaya çalışmadan, onları dava konusu yapabiliyor" dedi.

4. Sokak müzisyenlerine saldırı

İstanbul Avcılar'da tekbir getiren bir grup, sokak müziği yapan gençlere saldırdı.

“Yahudi marşı çalıyor. Siz nasıl Müslümansınız?” diye bağırarak saldırganlar, “Allah bize hesap soracak, burada Yahudi marşı çaldırmayız” tehdidinde bulundu.

Saldırganlar, araya giren yurttaşlar tarafından uzaklaştırıldı. Saldırganları hangi şarkının rahatsız ettiği öğrenilemedi.

5. Diyanet'ten 'İnek Şaban' tepkisi: Bu filmler yüzünden...

Yrd. Doç. Dr. Bilal Yorulmaz, Diyanet Dergisi'nde yayımlanan yazısında, dini çağrışımli isimlerin Türk sinemasında alay edilen karakterlere verildiğini iddia ederek, “1960 yılında 3 bin bebeğe bu isim verilirken, ‘Hababam Sınıfı’ etkisiyle 2009’da sadece 113 bebeğe ‘Şaban’ adı verilmiştir” dedi.

Habertürk'ten Aykut Yılmaz'ın haberine göre, Diyanet'in aylık dergisinde sinemaya yönelik sert eleştiriler yer aldı. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Bilal Yorulmaz tarafından kaleme alınan yazıda, sinemanın yeni bir din oluşturduğu öne sürüldü; Star Wars (Yıldız Savaşları) serisinde geçen Jedi savaşçıları örnek gösterildi. Yazıda, “Star Wars serisinde geçen ve Jedi savaşçıların dini olan ‘Jediism’ günümüzde Hıristiyan toplumlarda taraftar bularak yayılmaktadır. Avustralya’da 70 bin kişi, İngiltere’de 390 bin kişi kendisini ‘Jedi’ olarak tanımlamıştır” ifadeleri kullanıldı.

EYLÜL

1. “Seçim Hükümeti”nin Kültür Bakanı Yalçın Topçu’dan sanata karşı ifadeler

Geçici hükümetin Kültür ve Turizm Bakanı Yalçın Topçu, dünyaca ünlü piyanist İdil Biret’in 2009 yılında Topkapı Sarayı’nda vereceği konseri “şarap içiliyor” gerekçesiyle protesto eden Alperenlere sahip çıktı. “Bugün olsa izin vermem, neye izin vereceğim? Şaraplı minderli konsere izin vermem” diyen Topçu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları’ndan (İBBŞT) ihraç edilen ünlü tiyatro sanatçısı Levent Üzümcü’yü ise “tanımadığını” söyledi, üzeri kapalı “terörist” benzetmesi yaptı.

Topçu, yeni adli yıl açılışı dolayısıyla TBMM’de verilen resepsiyonda ‘skandal’ sözlere imza attı. Topçu, gazetemiz muhabirinin “Siz bakan olduktan sonra, Levent Üzümcü İBBŞT’den ihraç edildi, nasıl değerlendiriyorsunuz” sorusu üzerine, üzeri kapalı olarak Üzümcü’yü “tanımadığını” iddia etti. Muhabirimize (Muhabire olmalı) “Ben milletin önünde siyaset yapan, dupduru, natürel, hormonsuz bir Anadolu çocuğuyum, senin gazeten bunları yazabilecek mi?” diyen Topçu, şunları kaydetti:

‘Sadece kılık kıyafet farkı var’

“Milletin sanatını, edebiyatını temsil edenler benim için çok kıymetlidir, ne zamana kadar? Bu devletin, milletin, vatanın birliğine, dirliğine, varlığına el uzatıp, dokunan, fiiliyatta bulunana kadar. Benim savaşım sadece onlarla olur. Fikrini ifade eder. Bahsettiğin arkadaşını bilmiyorum. Bakacağım söylediklerine, neymiş ben de merak ettim.” İBBŞT’nin genel müdürüyle görüştüğünü de dile getiren Topçu, Üzümcü’yü üzeri kapalı olarak “terörist” ilan ederek, “Bahsettiğiniz arkadaş devletin birliğine, bütünlüğüne kast etmişse, buna dağdaki de ovadaki de aynı muameleyi hak eder. Bu 3 dokunulmazımıza saldıran her kim olursa olsun. Kılık kıyafet farkı var sadece. Birisi

bunu kravatla kalemle yapar, biri dağa uygun yapar. Ben devleti yıkacağım, vatani satacağım dersin, bu devlet gereğini yapar” dedi.

‘Şaraplı konsere izin vermem’

Topçu, 2009’da Topkapı Sarayı’nda vereceği konseri “şarap içiliyor” gerekçesiyle basan Alperenler’e yine destek vererek, “bugün aynı şekilde bir konser olsa, bakan olarak böyle bir konsere izin vermeyeceğini” söyledi. “Senfoni orkestrasında bir eser icra edilirken minder atılıp, şarap içilip ayak uzatılarak konseri dinlenmeyeceğini bilecek kadar bu işlerden anlarım” diyen Topçu, şunları kaydetti: “Biz barda halaya dururuz, orada da valsı yaparız. Bizi başkalarıyla karıştırmasınlar. Orada ideolojik bir linçe falan da eyvallah etmeyiz.”

Kültür Bakanı AKM’nin nerede olduğunu bilemedi ama çevresine yakışmadığını söyledi

Habertürk televizyonunda katıldığı, “Güne Bakış” programında Veyis Ateş’in İstanbul Taksim’deki AKM ile ilgili bir sorusuna yanıt veren yeni Kültür ve Turizm Bakanı Yalçın Topçu, önce AKM’yi Ankara’daki AKM ile karıştırdı, sonra “Haa Taksim’deki AKM’yi... Allah Allah... O bina Taksim’e yakışmıyor” dedi.

Veyis Ateş’in, ” Ak Parti iktidarı ile bazı sanatçılar arasındaki polemik meselesi, AKM ne olacak” sorusunu cevaplayan Bakan Topçu, “İnşallah Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili çok farklı projelerim var. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü sadece Çanakkale’den ibaret mi sanıyoruz. Bizim bir Libya mücadelemiz yok mu?” dedi ve Libya’yı anlatmaya devam etti.

Sunucu Veyis Ateş’in araya girip, “Buradan AKM’ye nasıl geleceksiniz” demesi üzerine Yalçın Topçu, “Şu bizim hipodromdaki AKM’yi mi diyorsunuz?” diye sordu.

Veyis Ateş ise, “Taksim’deki AKM’yi soruyorum” dedi. Bu hatırlatma üzerine Topçu, “Haa Taksim’deki AKM’yi... Allah Allah... O bina Taksim’e yakışmıyor” ifadelerini kullandı.

2. Sanata seçim erteleme!

Bu yıl Ekim ayında 52’nci kez düzenlenmesi planlanan Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali ile 16’ncı Uluslararası Antalya Piyano Festivali, ülkenin seçim atmosferine girmesi ve Kasım ayında G20 Liderler Zirvesi’nin Antalya’da yapılacak olması gerekçeleriyle ertelendi.

3. Muhalif haberler paylaşan sanatçıya baskı!

Ankara DOB Müdürlüğü, sanatçı Arda Aktar’ın “Cumhuriyet’in haberlerini paylaştığı ve habere ilişkin yorumda bulunduğu gerekçesiyle” savunmasını istedi.

“Ankara Devlet Opera ve Balesi (DOB) Müdürlüğü, solist sanatçısı Arda Aktar’ın, Cumhuriyet’te ve cumhuriyet.com.tr’de yayımlanan, DOB yönetimini eleştiren, “Kendi atamasını kendi yaptı” ile “Tek bir gecede sanatçı yaptılar” başlıklı haberleri kişisel Facebook hesabı üzerinden paylaştığı ve haberler üzerine yorumda bulunduğu gerekçesiyle savunmasını istedi.

4. Yargıtay’a göre Erdoğan 'ucube' diyerek hakaret etmedi, eleştirdi.

Yargıtay, Erdoğan'ın yıktığı heykele "ucube" demesinin hakaret değil eleştiri olduğunu karara bağladı. Yargıtay 4'üncü Dairesi tarafından alınan kararda, "Sanatçıların ve siyasi kimliğe sahip kişilerin eleştirilere açık olması gerektiği gözetilerek istemin tümünden reddine karar verilmesi gerekirken kısmen kabulü yerinde olmamış bu nedenle kararın bozulması gerekmiştir" denildi.

5. 'Taşeron sanatçı' dönemi

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, tiyatro oyunlarını sahneleme hizmeti ile Tarihi Türk Müziği Topluluğu ve bando gösterilerini düzenleyecek taşeron elemanı almak için ihale açtı. Tarihi Türk Müziği Topluluğu ve bando gösterileriyle ilgili olan bu ihalede 46 sanatçı "taşeron" olarak istihdam edilecek.

6. Yönetmensiz ve oyuncusuz Festival

22.Adana Altın Koza Film Festivali, tarihinde bir ilke imza atarak, yarışan filmlerin yönetmen ve oyuncularını ile sinema yazarlarını festivale davet etmedi. Açılış ve kapanış törenlerinin yapılmadığı Festivalin ödülleri, bir otel salonunda, kazananların çağrılmadığı bir basın toplantısında açıklandı.

7. Sanatçıya montaj fotoğrafla baskı

Tiyatro sanatçısı Ersin Korkut'un bir fotoğrafı, bir partinin seçim minibüsünün üzerindeymiş hissi yaratacak şekilde bilgisayarda montajlanarak sosyal medyaya servis edildi. Yandaş medyada yayınlanan montaj fotoğraflar üzerine linç kampanyasıyla karşılaşan tiyatro ve sinema oyuncusu Ersin Korkut, sosyal medyada konuşulan fotoğrafın 'montaj' olduğunu söyledi.

8. İnsanlar ölmesin mesajına tehdit

Oyuncu Elçin Sangu, sosyal medyada paylaştığı bir mesaj nedeniyle tehdit mesajları aldı. Sangu, "insanlar ölmesin" dediğim için bana tepki gösterenleri vicdanlarıyla baş başa bırakıyorum" dedi.

EKİM

1. Atatürk Kültür Merkezi (AKM) reklam panosuna dönüştürüldü

Yedi senedir 'tadilatla' olan ve yenileme projesi yılan hikâyesine dönüşen Taksim'deki Atatürk Kültür Merkezi (AKM) reklam panosuna dönüştürüldü. Çürümeye terk edilen Türkiye'nin ilk opera binası AKM, boydan boya Ertuğrul 1890 filminin afişiyle kaplandı. Beyoğlu Kent Savunması adına avukat Eren Can, Beyoğlu Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İstanbul 2 No'lu Koruma Kurulu'na konuyla ilgili dilekçe vererek, binaya zarar verildiği gerekçesiyle reklamın kaldırılmasını istedi.

2. Antalya Tiyatro Festivali'nin salon tahsisleri iptal edildi

Levent Üzümcü, Rutkay Aziz, Genco Erkal gibi sanatçıların katılacağı 2. Antalya Tiyatro Festivali'nin salon tahsis rezervasyonları "salonun ilaçlanacağı" gerekçesiyle AKP'li Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Antalya Kültür Merkezi yönetimince iptal edildi. Festivalin organizasyon komitesi, asıl nedenin konuk sanatçıların Gezi eylemlerine katılması olduğunu söyledi.

Bu yıl 2'ncisi gerçekleştirilecek olan Antalya Tiyatro Festivali'nin salon tahsis rezervasyonları, AKP'li Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Antalya Kültür Merkezi yönetimi tarafından iptal edildi. Festivali düzenleyen Panda Organizasyon, bir açıklama yaparak, "Yaşanan durumu araştırdığımızda, asıl sebebin festivale konuk olan sanatçılarımızın Gezi eylemlerinde yer almış olması olduğunu öğrendik. Durumu görüşmek için defalarca randevu talep ettiğimiz Belediye Başkanımız Menderes Türel randevu taleplerimizi reddetti" dedi.

3. Altın Portakal yasakları “belgesel” kategorisini kaldırttı

Geçen yıl, Reyhan Tuvi'nin 'Gezi belgeseli' olarak bilinen "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek"i Altın Portakal Film Festivali'nde sansürlenmiş, bunun üzerine tüm belgeseller festivalden çekilmişti. Bu yıl ise, Festival yönetimi belgesel kategorisini tamamıyla kaldırma kararı aldı.

Karar üzerine, 150 sinemacı "Bu toplu bir sansürdür!" başlıklı ortak bir açıklamayla tepki göstererek, "Festival yönetimi sansürcü yaklaşımını terk edene kadar Uluslararası Antalya Film Festivali'nin hiçbir etkinliğine katılmayacaklarını" açıkladılar.

Yapılan açıklamada, festival yönetiminin kararı için "Belgesellerin siyasi içeriğinden korkulması ve yerli belgesellere toplu sansür uygulayarak bu 'baş belası'ndan hepten kurtulma hevesidir" yorumunda bulunuldu.

4. Ege Üniversitesi'nde Cumhurbaşkanı karikatürüne gözaltı

Ege Üniversitesi'nde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yer aldığı karikatürün bulunduğu afişleri asan öğrenci Emine Akbaba gözaltına alındı.

Söz konusu afişlerde, Öğrenci Kolektifleri imzalı "Vakit tamam Saray'ın ardı özgürlük" yazısı ile kalabalıktan kaçan Erdoğan'ın resmedildiği bir karikatür görülüyordu.

Akbaba, okul çıkışında polislerin gelerek gözaltı işlemi uygulayacaklarını söylediğini anlattı. Konak Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne götürülen Akbaba'ya, Cumhuriyet Savcısı İbrahim Bereket'in talimatı ile, Türk Ceza Kanunu madde 299'de yer alan 'Cumhurbaşkanına Hakaret' suçuna ilişkin ifadesi alınmasının istendiği belirtildi.

Susma hakkını kullanan Akbaba yaklaşık beş saat sonra serbest bırakıldı.

5. İnci Sözlük 'caps'ine yakalama kararı

İnci Sözlük'ün kurucusu Serkan İnci, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle İstanbul'da gözaltına alındı. Adliyeye sevk edilen İnci, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

Serkan İnci, www.incisozluk.com.tr sitesinde paylaşılan bir 'caps' nedeniyle Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı çıkartıldığını açıkladı.

KASIM

1. Grup Yorum konseri İzmir Valiliği tarafından yasaklandı

İzmir'in Kınık İlçesi'nde yapılacak bir organizasyonda sahne alacak Grup Yorum valilik tarafından yasaklandı. Valilik Grup Yorum'u yasaklama gerekçesinde "Schengen ülkelerinde, yarattıkları güvenlik sorunu nedeniyle sınır dışı edilmişlerdir" ifadelerini kullandı.

2. Berkin Elvan, Ankara Katliamı, Suruç ve Gezi Direnişi fotoğraflarına yasak

Fotogen Sanat Derneği'nin düzenlediği "30 Yılda..." başlıklı sergide fotoğraf sanatçısı Sultan Güner'in Berkin Elvan, Ankara Katliamı, Suruç ve Gezi Direnişi fotoğrafları sansürlendi. Serginin hazırlık aşamasında sanatçının galeride yerleştirilen 8 fotoğrafından 4'ü kaldırıldı. Durumu öğrenen Sultan Güner, Dernek Başkanı Atilla Tanyeli'nin "fotoğraflar sergide yer alırsa çalışanların sürgününe neden olabileceği" uyarısında bulunduğunu söyledi.

3. TÜBİTAK'tan evrime 50 bin yasak

TÜBİTAK, yeni bir yasal düzenlemeyle popüler bilim kitaplarında "yerlilik ve kültürel uyum" kriteri aramaya başladı. Bu kapsamda özellikle evrimle ilgili 50 bin kitap toplatıldı. İncelemenin ardından, "Türk kültürüne ve manevi değerlere ters düştüğü" tespit edilen kitaplar imha edilecek. "Sakıncalı" bulunmayan kitaplar ise piyasaya yeniden sürülecek.

4. Recep Tayyip Erdoğan fotoğrafı basmak, hükümete karşı silahlı isyan teşebbüsü

İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği, *Nokta Dergisi*'nin 24. sayısının toplatılmasına karar verdi. Hakimlik, "2 Kasım Pazartesi, Türkiye İç Savaşı'nın Başlangıcı" yazısı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın fotoğrafıyla basılan derginin, suç işlemeye alenen tahrik ve isyana çağrı niteliğinde yazı ve yorumlar içerdiğini iddia etti.

İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği de, Genel Yayın Yönetmeni Cevheri Güven ve sorumlu yazı işleri müdürü Murat Çapan hakkında, "Halkı Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine karşı silahlı bir isyana tahrik" suçundan tutuklama kararı verdi.

5. MİT tırları haberine tutuklama

Gazeteci-belgesel yönetmeni Can Dündar ve gazeteci Erdem Gül, Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan MİT tırları haberinden ötürü tutuklandı. Hukukla, basın özgürlüğüyle bağdaşmayan tutuklama hala ısrarla sürdürülmektedir.

6. Diyarbakır'daki 4 Ayaklı Minare kurşunlandı, Baro Başkanı Tahir Elçi öldürüldü

UNESCO kültür Mirası listesinde bulunan 4 Ayaklı Minare otomatik silahlarla tarandı ve iki ayağı hasar gördü. Minare'ye yapılan bu saldırıyı "suikast" olarak niteleyen ve minarenin önünde bir basın toplantısı düzenleyen Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi minarenin yanı başında öldürüldü. Bu vahim cinayet hala aydınlatılmadı.

ARALIK

1. Ödül töreninin canlı yayınında sansür

52. Uluslararası Antalya Film Festivali ödül törenini canlı yayımlayan -festival sponsoru- A Haber, “Sarmaşık” filmindeki rolüyle En İyi Erkek Oyuncu ödülünü kazanarak Altın Portakal’ın sahibi olan Nadir Sarıbacak’ın teşekkür konuşmasının bir kısmını kesti. Sarıbacak konuşma yaparken, ekrana salonun dışarıdan görüntüsü verildi.

2. Karagöz de yasaklandı

Mersin Milli Eğitim Müdürlüğü, Mersin Tiyatro Derneği’nin 4 oyununu yasakladı. Tiyatro Arya Grubu “Gökkuşluğu Altında”, Tiyatro Agon Grubu “Gıdık Ali ve Robotu” ve “Harikalar Sirkisi”ni; Hayali Cinas Tiyatro Gurubu “Karagöz Süper Dede”yi okullarda oynayamayacak. UNESCO ödülüne layık görülmüş ve daha önce izin almış olan “Karagöz Süper Dede” oyununun da sansürlenmesi dikkat çekti.

3. THY faturayı kime keseceğini şaşırdı

Sanatçı Nurdan Likos’un “No Stop Avrupa Gençler” sergisi için İtalya’nın Roma kentine götürdüğü resimleri dönüş yolunda THY tarafından kaybedildi. THY kaybı kabul etmesine rağmen, sanatçıdan kendi resimleri için “alış faturası” talep etti. Konu sanatçı tarafından mahkemeye taşındı.

4. Acun’a ihtar!

Star gazetesi yazarı Cem Küçük, “RTÜK ve Bir Büyük Ayıp” adlı yazısında, Acun Ilıcalı’nın reklamcı Ali Taran’a “Yetenek Siziniz Türkiye” programında jüri üyeliği vermesini “Cumhurbaşkanına terbiyesizlik” olarak yorumlayarak, “Ali Taran denen adamın 7 Haziran öncesi Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın hapse sokulması için “Milletçe Alkışlıyoruz” başlıklı çirkin kampanyanın mucidi olduğunu bilmeyen yok. Cumhurbaşkanımız ve ailesine büyük ayıp etmiştir, Acun” dedi.

5. Erdoğan’ın hakaret etmesi serbest!

Heykeltraş Mehmet Aksoy’un Kars’ta yıktırılan “İnsanlık Anıtı” heykeline “Ucube” dediği için Recep Tayyip Erdoğan’a verilen 10.000 TL tazminat ödeme cezası, Yargıtay’ın bozma kararının ardından, yerel mahkemede yeniden görüldü ve Aksoy’un açtığı davanın reddine karar verildi. Böylelikle, Erdoğan cezadan kurtulmuş oldu.

6. Newroz kutlamasına tutuklama

Kürt şarkıcı Aram Serhad, Newroz kutlamasında söylediği şarkılar sebebiyle tutuklandı.

7. Üniversitede Aziz Nesin’e izin yok

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi’nde Aziz Nesin’in doğumunun 100. yılı kutlamaları çerçevesinde “Akıntıya Karşı Aziz Nesin” belgeselinin gösterimine izin verilmedi.

8. Marmara Üniversitesi’nde Gezmiş krizi

Marmara Üniversitesi’nde İnsan Hakları ve Anayasa Hukuku Çalışmaları Klübü’nün düzenlemek istediği "Siyasi Cinayetler ve Yargılamadaki Aksaklıklar" konulu panel, konuşmacılar arasında Deniz Gezmiş’in kardeşi Bora Gezmiş’in de olması nedeniyle iptal edildi.

9. Milletvekiline üniversite yasağı

Ege Üniversitesi'nde, CHP İzmir Milletvekili ve CHP Kültür ve Sanat Platformu Kurul Üyesi Zeynep Altıok'un davet edildiği panele izin verilmedi.

10. Aydınlanma Sempozyumu'na “Aydınlatma” engeli

Ankara Üniversitesi'nde, Türkiye Gençlik Birliği ve Bilim ve Ütopya Dergisi'nin öncülüğünde ve Ankara'daki üniversite topluluklarının çağrıcılığıyla 26-27 Aralık tarihlerinde düzenlenecek olan “Aydınlanma Sempozyumu”, elektrik tesisatının arızalandığı gerekçesiyle iptal edildi. Oturma eylemi yapan öğrencilerin direnişi üzerine, Üniversite yönetimi Sempozyumun yapılmasına izin verdi.

11. Müzelere ceza gibi zam

Yeni Kültür ve Turizm Bakanı Macit Ünal, Ayasofya, Topkapı Sarayı gibi müzelerin giriş ücretlerine yüzde dörtyüze varan zam yapıldığını açıkladı.

12. Filme çekildi ödül aldı, kitabına toplatma kararı

21 yaşında girdiği cezaevinden 41 yaşında çıkan Fuat Kav'ın yazdığı “Mavi Ring” kitabı için, Gaziantep Savcılığınca toplatma kararı verildi. Kitap, 2013 yılında Ömer Leventoğlu tarafından filme çekilmiş ve film Antalya Festivali'nde Jüri özel ödülü kazanmıştı. “Mavi Ring”in yanı sıra, Hasan Cemal, Tuğçe Tatari, Müslüm Yücel'in kitapları için de “Terör örgütü propagandası” gerekçesiyle toplatma kararı verildi.

13. Heykellere de kurşun yağıyor

Silivri'de, 2013 yılında heykeltıraş Kemal Tufan tarafından yapılan Nazım Hikmet heykeli kurşunlandı.

14. Erhan Yazıcıoğlu da istifa etti

İBŞT Genel Sanat Yönetmeni Erhan Yazıcıoğlu, Belediye tarafından kendisine verilen verilen sözlerin (yeni kadrolar, 3 yıldır ödenmeyen teşviklerin ödenmesi ve tiyatronun yönetmeliğinde yapılacak değişikliklerle “tiyatronun tiyatrocular tarafından yönetilmesi” ilkesine uyulması) tutulmadığı gerekçesiyle istifasını verdi.

15. Mustafa Altıoklar'a 'Erdoğan'a hakarettten' hapis cezası

Yönetmen Mustafa Altıoklar, Gezi eylemleri sırasında katıldığı bir televizyon programında Başbakanlığı döneminde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesi ile 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Altıoklar'ın bu cezası 6 bin TL para cezasına çevrildi.

